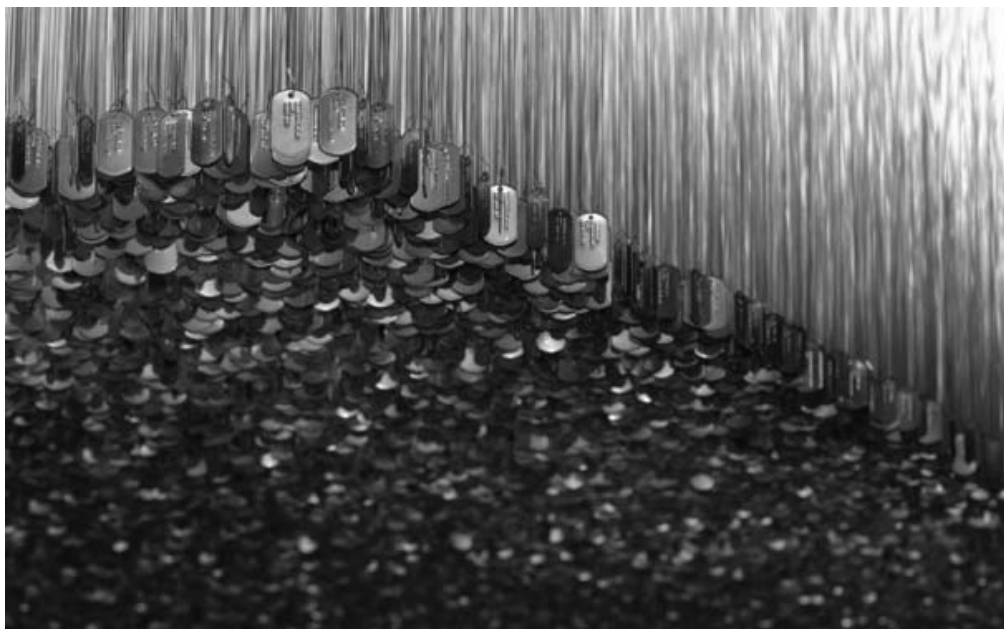

i promociju događaja koristićemo naše postojeće kanale i mreže (web sajt, mejling liste, društvene mreže) kao i oglase u dnevnoj i nedeljnoj štampi i objave za štampu u vodećim štampanim i elektronskim medijima. Iskoristićemo postojeću saradnju sa dnevnim listom *Danas* za objavljivanje nedeljnog specijala o Oktobarskom salonu. U smislu procesa

i rezultata projekta cilj nam je da privučemo najvću moguću pažnju javnosti u mejnstrim medijima, posebno vodeći računa o načinu na koji će o događaju biti izveštavano. Na izložbi će biti instaliran info-punkt gde će novinari i posetioci u svakom trenutku moći da dobijaju relevantne informacije i materijale vezane za izložbu i proces rada.

NVAM (The National Veteran Art Museum)

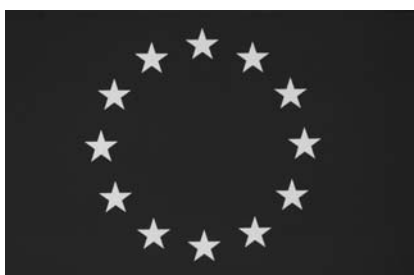

Čikago, SAD
<https://www.nvam.org/>

GODINE 1981, nekoliko vijetnamskih veterana sastavili su umetničku i istorijsku zbirku koja će postati bezvremensko, humanističko svedočenje o ratu u ime svih veterana za buduće generacije. Nacionalni muzej veteranske umetnosti nadahnjuje bolje razumevanje stvarnog uticaja rata s naglaskom na Vijetnamski rat. Muzej

prikuplja, čuva i izlaže umjetnost inspirisanu borbom i izrađenu od strane samih veterana. Od 2003, Muzej je proširio svoju misiju uključivši umetnička dela veterana svih američkih ratova. NVAM u svojoj kolekciji danas smešta više od 2.500 umjetničkih djela, uključujući slike, fotografije, skulpture, poeziju i muziku. Svi radovi u permanentnoj kolekciji Muzeja kreirani su od strane više od 255 umetnika, veterana američkih sukoba.

Izdavač:
Učitelj neznanica i njegovi komiteti
Imenovati TO ratom
CZKD
 Urednik:
Ivan Zlatić
 Dizajn i prelom:
Matija Medenica
 Štampa:
Fotokopirnica „Student“

Projekat finansiraju Evropska unija kroz Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava i Holandska Ambasada u Beogradu po programu Matra Embassy Programme. Sadržaj ovog štampanog materijala je isključiva odgovornost CZKDa i ni pod kojim okolnostima se ne može smatrati da odražava stav Evropske unije.

za samoobrazovanje

Riiten

drštvena pitanja

n°15/2013

SUBOTA 7. SEPTEMBAR, OKRUGLI STO „PRIZNANJE“

CENTRALNI problem kojim se bavi i zbog kog je pokrenut projekat *Imenovati TO ratom* jeste to što država Srbija ne priznaje da je bila u ratu. Osim 78 dana rata sa NATO paktom, i rata u Hrvatskoj i BiH do povlačenja JNA aprila 1992. godine, Srbija devedesetih godina zvanično „nije bila u ratu“. Takav stav su držale i drže sve njene vlasti do današnjeg dana. Kakvo priznanje od države, društva, naroda, porodice žele i očekuju ratni veterani, kakvo drugi učesnici rata, a kakvo antiratni aktivisti, tema je o kojoj smo do sada razgovarali na okruglim stolovima koje su organizovali lokalni partneri na projektu *Imenovati TO ratom* u Leskovcu (11. juna), Perlezu (3. jula), Kikindi (20. avgusta.) i Požegi (29. avgusta). Sa iskustvom iz ovih razgovora, u subotu 7. septembra u 16h okrugli sto na temu „Priznanje“ organizovaćemo

u Centru za kulturnu dekontaminaciju – Paviljonu Veljković u Beogradu. Jedan od naših prethodnih pokušaja da o ovom, kao i o brojnim drugim pitanjima kojima se bavi projekat *Imenovati TO ratom*, otvorimo diskusiju u prestonici Srbije, nekadašnjem glavnom gradu Jugoslavije, bio je predlog projekta za ovogodišnji Oktobarski salon. Predlog nije prihvaćen. Objavljujemo ga u ovom broju, uz poziv i koncept okruglog stola „Priznanje“. Zbog čega je predlog projekta za Oktobarski salon odbijen, možete sami da procenite u subotu u 16h i na narednim događajima koji se u okviru projekta *Imenovati TO ratom* realizuju u CZKD-u. Dobrodošli!

Projektni tim *Imenovati TO ratom*

Okrugli sto Priznanje

CZKD – Paviljon Veljković
 Birčaninova 21, Beograd
 7. septembar u 16h

CENTAR za kulturnu dekontaminaciju vas poziva na okrugli sto „Priznanje“ koji će se održati u subotu 7. septembra 2013. godine u 16h u Centru za kulturnu dekontaminaciju. Ovaj okrugli sto se realizuje u okviru projekta *Imenovati TO ratom*.

Priznanje
 Kada se govori o sećanju na rat, reč „priznanje“ nije uobičajena. Obično se govori o spomen obeležjima, sećanju, komemoraciji, svedočanstvu... Ove reči ukazuju na događaj koji je već završen, a njegovi tragovi su još operativni u političkom i javnom prostoru. Za razliku od njih, priznanje je zahtev, nedovršena akcija koja otvara mnoga pitanja: Priznanje od koga? Priznanje čega i koga? Priznanje kome? To nisu apstraktna pitanja kojima se bave intelektualci, nego društveni rascepi. Umesto ovih pitanja, postavlja se samo pitanje kako spomen obeležja treba da izgledaju.

U Srbiji danas ne postoji jasan državni stav i prihvatanje odgovornosti za ratove iz devedesetih, niti postoji društveni dijalog, čak ni javni diskurs. Svaka grupa koja misli da ima odgovore forsira svoje viđenje na nivou svoje moći (privatnom, lokalnom, republičkom, regionalnom, međunarodnom), i nameće svoj odgovor kao opšte dobro. Iskustva sa građenjem spomenika u Beogradu koji obeležavaju istorijske događaje iz ratova devedesetih, vrlo jasno pokazuju tenziju između reči: nacionalni, državni, narodni i društveni, pogotovo po pitanju ko traži priznanje, od koga, i kome se to priznanje obraća? Država Srbija, njeni organi i institucije na svim nivoima, odbija da odgovori na pitanja svojih građana. Beogradske vlasti su 24. marta prošle godine na Savskom trgu otkrile spomenik „žrtvama rata i braniocima otadžbine od 1990. do 1999. godine“. Ideja je unapred izazvala brojne negativne reakcije, kako u bivšim jugoslovenskim republikama, tako i u antinacionalistički opredeljenoj javnosti Srbije. Tadašnji zamenik predsednika Skupštine Beograda Zoran Alimpić bezuspešno je nastojao da smiri situaciju objašnjavajući da se ovakav spomenik podiže baš u Beogradu zato što je ovaj grad bio prestonica bivše države.

Na samom otkrivanju spomenika na Savskom trgu

24. marta, članovi porodica poginulih u ratovima od 1990. do 1999. godine sprečili su gradonačelnika Beograda Dragana Đilasa da položi venac. Na ovaj način izrazili su protest zbog toga što na spomeniku nisu ispisana imena poginulih. Gradonačelnik je pokušao da smiri situaciju objašnjavajući da je gradska vlast u izgradnju spomenika i platoa uložila šezdeset miliona dinara, te da se spomenik nalazi na mestu koje će za nekoliko godina, kada se izmeste kamioni i železnička stanica, biti jedna od najlepših ulica u Beogradu.

Ovaj događaj oslikava odnos koji sve vlasti u Srbiji za poslednjih dvadeset godina imaju prema ratovima devedesetih godina. Srbija je jedina zemlja na prostoru bivše Jugoslavije koja državno/zvanično „nije učestvovala“ u ratnim sukobima devedesetih, bez obzira što, na osnovu zvaničnih podataka, ima na stotine hiljada građana koji su ratni veterani, ratni vojni invalidi, članovi porodica poginulih boraca, izbegla i raseljena lica. Države poput Hrvatske ili BiH imaju zakonsko rešenje položaja svojih građana iz ove populacije, posebne državne praznike (Dan ratnih veterana) i spomen obeležja (spomenike, nazive ulica...), ekonomsko priznanje poput boračkog dodatka i ekonomskih podsticaja za reintegraciju veterana u društvo, medijsku zastupljenost (tematske TV emisije)...

Kakva je situacija u Srbiji? Šta predstavnici relevantnih političkih partija, kao nosioci vlasti, dosadašnje i sadašnje, na nacionalnom i lokalnom nivou, misle o ovom pitanju i da li u svojim programima i javnim kampanjama, kada govore o „sadašnjosti“ (pitanje Kosova, evropske integracije...) ili „budućnosti“ („kada se izmeste kamioni i železnička stanica...“), imaju u vidu postojanje učesnika rata? Između pitanja Kosova kojim se političari u Srbiji bave (i dan) danas, i „prošlosti“ u kojoj je Beograd bio prestonica Jugoslavije, desio se rat koji vlasti i dalje zataškavaju aktima kao što je spomenik na Savskom trgu, i time negiraju postojanje nekoliko stotina hiljada svojih građana. Iz istog razloga kojim Zoran Alimpić pravda postavljanje spomenika na Savskom trgu – zato što je Beograd bio glavni grad Jugoslavije, za ovogodišnji Oktobarski salon, najvažniju umetničku manifestaciju Beograda, konkurisali smo sa koncepcijom Salona koja bi bila definisana temom ratova devedesetih godina. Smatrali smo da su mesto i uloga Beograda u istoriji i raspadu SFRJ razlog da se baš u ovom gradu pokrene kompleksna debata o uzrocima rata, koja bi se vodila i u drugim gradovima Srbije i Balkana. Format Oktobarskog salona koji

